

Motion

1975/76:218

av herr Börjesson i Falköping m. fl.

om åtgärder för att minska väntetiderna vid landets ögonkliniker

Väntetiderna vid landets ögonkliniker är alltfjänt oacceptabelt långa. Trots att vissa förbättringar skett på en del håll är läget synnerligen otillfredsställande. Att behöva vänta i månader för en behandling kan inte anses vara ett tillfredsställande förhållande. Det vållar hos den vårdbehövande allmänheten irritation och oro.

Allmän läkarbrist och ökad efterfrågan på ögonsjukvård är de främsta orsakerna till den besvärliga situationen. De långa väntetiderna har vid flera tillfällen under de senare åren påtalats i riksdagen, varvid socialutskottet försäkrat att ansvariga myndigheter har särskild uppmärksamhet riktad på förhållandena inom ögonsjukvården samt att åtgärder vidtagits och ytterligare förbättringar planeras.

Det är emellertid uppenbart att de åtgärder som är vidtagna inte varit tillräckliga. Läget är sådant att ytterligare insatser bör sättas in för att nedbringa väntetiderna för de patienter som söker vård vid landets ögonkliniker.

För att få en uppfattning om relationen mellan vårdbehov och vårdkapacitet vid landets ögonkliniker kan uppgifter hämtas från de s. k. vårdplaneringslistorna. Dessa listor utgör grunden för socialstyrelsens bestandslistor. Ur de senare kan bl. a. utläsas hur många personer som vid ingången av visst kvartal finns upptagna på vårdplaneringslista, hur många som tillkommer under kvartalet, hur många som avförs genom att behandling påbörjats eller av annat skäl samt – som restpost – hur många patienter som är upptagna på vårdplaneringslista vid kvartalets slut. Dessa uppgifter kan ge en viss uppfattning om relationen mellan vårdbehov och vårdkapacitet.

Nedanstående tabell avser tiden 1 kv. 1973–2 kv. 1975.

År/kvartal	Antal på planeringslista vid kvartalets början	Antalet anmälda under kvartalet	Antalet avfödda genom behandling	Övriga avfödda	Antal på planeringslista vid kvartalets slut
1973 1 kv.	6 528	4 753	4 663	519	6 099
2 kv.	5 772	4 337	3 820	397	5 892
1974 1 kv.	6 159	5 366	4 690	374	6 461
2 kv.	6 542	4 628	4 146	419	6 605
1975 2 kv.	5 868	5 095	4 646	433	5 884

Av ovanstående uppgifter framgår att några avsevärda förbättringar inte skett beträffande minskning av väntetiderna, även om viss förbättring kunnat noteras. Faktum kvarstår dock att ytterligare åtgärder måste sättas

in för att därmed nedbringa de alltför långa väntetiderna.

Antalet ögonläkare måste öka. Enligt beräkningar som företagits av Svenska oftalmologförbundet skulle antalet ögonläkare för åren 1975 och 1980 uppskattningsvis behöva öka med ytterligare 300 resp. 400.

En prioritering när det gäller läkartjänster är nödvändig inom ögonvårdssektorn. Åtgärder i rekryteringsstimulerande syfte synes vara helt ofrånkomliga. Förslagsvis kunde en generösare tjänstetilldelning verka i denna riktning så att såväl vakanser som nya tjänster kan besättas. Vidare borde ögonläkarna kunna avlastas från en rad enklare rutinåtgärder genom ett bättre utnyttjande av oftalmologassistenterna. Dessa kunde under överinseende av läkare biträda med t. ex. synfältsundersökningar och mätning av ögontryck. Därmed kunde ögonläkarna ägna sig åt mer kvalificerade undersökningar och behandlingar vilka i nuvarande bristsituation blir efter-satta.

Vidare bör det vara angeläget med en ökad satsning på medicinsk utbildning av optiker, även detta i syfte att avlasta ögonläkarna i deras arbete.

Med stöd av vad som anförts hemställs

att riksdagen hos regeringen begär att ytterligare åtgärder vidtas för att minska väntetiderna vid landets ögonkliniker.

Stockholm den 12 januari 1976

BENGT BÖRJESSON (c)

i Falköping

MAJ PEHRSSON (c)

INGEMAR HALLENIUS (c)